

בס"ד. ליל ב' דחג הסוכות, ה'תשל"ד

(הנחה בלתי מוגה)

בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות¹. וידוע הדיוק בזה במאמר שבהמשך תש"ד² (ויהי בשלושים שנה³), דצריך להבין מהו כפל הענין דישיבה בסוכה, דתחלה אומר ציווי כללי לישוב בסוכה, וחוזר וכופל [ע"ד שנה עליו הכתוב לעכב⁴] להזהיר בציווי פרטי להאזרח אשר כל האזרח בישראל ישבו בסוכה, ומאי בא לחלק בין האזרח לכל ישראל, דהלא בציווי הכללי דבסוכות תשבו הנה כל ישראל בכלל [וכלשון הכתוב⁵ האזרח והגר הגר בתוכם, כל אלו שעברו בברית הוי', מראשיכם שבטיכם עד חוטב עציך ושואב מימין⁶], ומזה שמוסיף לצוות בציווי פרטי ביחוד להאזרח, מובן שאינו נכלל בציווי הכללי. ובכללות הענין צריך להבין, הלא ענין סוכה וענין ישיבה הם כמו ב' הפכים, דענין הסוכה [שהיא דירת עראי, דוגמת הבית] הוא ענין המקיף, וענין הישיבה הוא ענין פנימי, וצריך להבין מהו תוכן מצוה זו דישיבה בסוכה.

(ב) **ומוסיף** במאמר⁷, שכ"ק אאמו"ר הרה"ק בשם הבעש"ט נ"ע פי' כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, שהוא הבטחה, דכאשר (מקיימים הציווי) בסוכות תשבו שבעת ימים, אז הנה הקב"ה מבטיח בתורתו אשר כל האזרח [אזרח מלשון זריחה והארה⁸] בישראל, שהוא ממדרי' המקיפים שבנשמה הנעלי' ביותר ממדרי' הפנימי', בכ"ז ישבו בסוכות בהתיישבות פנימית. וביאר, דהנה אמרו רז"ל⁹ חמשה שמות נקראו לה נפש רוח נשמה חי' יחידה, דשלוש בחי' נר"נ הן פנימיים, וחי' יחידה הן מקיפים, דחי' היא מקיף הקרוב, ויחידה מקיף הרחוק, שמקבל מבחי' יחיד¹⁰, (ומוסיף) פי' התקשרות החלק בהעצם. וכאשר בסוכות

(6) ר"פ נציבים.

(7) סה"מ שם ע' 32.

(8) ראה לקו"ת פ' ראה יח, סע"א.

(9) ב"ר פי"ד, ט. דב"ר פ"ב, לז.

(10) ראה לקו"ת שם כה, א. סה"מ תרצ"ו

ע' 57. וש"נ.

(1) אמור כג, מב.

(2) רד"ה בסוכות תשבו (סה"מ תש"ד ע')

(31).

(3) לשון הכתוב — יחזקאל א, א. וראה

עבודת הקודש ח"ד פי"ט.

(4) יומא נא, ב. וש"נ.

(5) אחרי יח, כו.

תשבו שבעת ימים [דכל יומא ויומא עביד עבידתי¹¹] בהעבודה דנר"ן [שיש בהם בכללות ז' בחינות], אז הנה מלמעלה יתנו לו גילוי מקיפים דנשמה, וזהו ההבטחה דכל האזרח בישראל ישבו בסוכות.

י"ל בדא"פ הכוונה בזה, דהנה נת"ל¹² בפי' מארז"ל חמשה שמות נקראו לה נפש רוח נשמה חי' יחידה, שגם יחידה היא רק בחי' שם בלבד¹³, ועצם הנשמה [שעלי' אמרו חמשה שמות נקראו לה] הוא בחי' ניצוץ בורא¹⁴, והוא בחי' יחיד, שממנו מקבלת בחי' היחידה (כמ"ש במאמר: יחידה כו' שמקבל מבחי' יחיד). ועפ"ז יש לבאר מה שמוסיף "התקשרות החלק בהעצם", וכן בסיום המאמר¹⁵: "גילוי עצם הנשמה", שהכוונה בזה, שע"י העבודה דבסוכות תשבו שבעת ימים בבחי' נר"ג, יאיר ויזרח לא רק בחי' המקיפים דחי' יחידה, אלא גם בחי' ניצוץ בורא, בחי' יחיד, כי העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו (כמאמר הבעש"ט¹⁶ בשם הרס"ג). ומזה מובן גודל מעלת הגילוי דכל האזרח בישראל ישבו בסוכות, שהו"ע נעלה ביותר, ועד שבאמת לא שייך לומר על זה הלשון נעלה, כיון שבזה נכלל גם גילוי בחי' יחיד (כנ"ל), וידוע¹⁷ ההפרש שבין יחיד לאחד, שבבחי' יחיד לא שייך כל ענין הקצוות דמעלה ומטה, ולכן לא שייך לומר שזהו ענין נעלה, להיותו למעלה מכל הגדרים דנעלה ובלתי נעלה.

ג) אך עפ"ז צריך להבין, איך אפשר שהגילוי דכל האזרח בישראל ישבו בסוכות יומשך ע"י העבודה דבסוכות תשבו שבעת ימים, היינו עי"ז שבשבעת ימי הסוכות יושבים ישראל בסוכה ועושים בה את כל עניניהם הגשמיים, אכילה שתי' וכו', וכידוע¹⁸ שעיקר הציווי דישיבה בסוכה הוא בענין האכו"ש דוקא, שהרי הברכה לישב בסוכה היא על אכו"ש דוקא, כי, בנוגע ללימוד התורה, הנה אם בהיותו בסוכה חסר לו צלילות הדעת, צריך ללמוד בביתו, וכן בנוגע לתפלה, שבאם אינו יכול לכוון היטב בסוכה, צריך להתפלל בביהכ"נ, ואילו הציווי בסוכות תשבו באופן שמוכרח בזה הוא בענין האכו"ש דוקא, דכאשר האכילה ושתי'

11) זהר ח"א רה, סע"א. ח"ג צד, ריש ע"ב.
 12) ד"ה שובה ישראל דשבת שובה פ"ג (לעיל ע' 16).
 13) ראה סה"מ תרע"ח ע' ריג. הי"ש"ת ע' 66.
 14) ראה תו"א וארא נה, ב. ובכ"מ.
 15) ראה כש"ט סקי"א*. הוספות סרכ"ז. וש"נ.
 16) ראה תו"א וארא נה, ב. ובכ"מ.
 17) ראה טושו"ע ואדה"ז אר"ח רסתרל"ט.
 18) ראה עץ חיים שער מב (שער דרושי

הם ראויים לשמם, והיינו שאוכל ושותה כשיעור, ישנו חיוב לאכול ולשתות בסוכה דוקא. ולכאורה, כיון שהציווי דבסוכות תשבו הוא בכדי להמשיך הגילוי דכל האזרח, שהו"ע המקיפים דחי' יחידה ועד לבחי' יחיד (כנ"ל ס"ב), אינו מובן, מדוע הציווי בסוכות תשבו הוא בנוגע לענין האכו"ש בגשמיות דוקא. ובפרט ע"פ הידוע¹⁹ שענין הסוכה שייך לענני הכבוד, והרי ענני הכבוד הו"ע רוחני²⁰.

ד) **ויובן** זה בהקדים המבואר בספר המאמרים תר"ל בסופו²¹ (ובכ"מ) בענין וישמחו בך כל ישראל מקדשי שמך²², שהענין שישראל הם מקדשי שמך, נעשה ע"י קיום המצוות (כדלקמן ס"ו), והכח לנש"י שיוכלו להקדיש שמו ית' הוא ע"י השמחה שישמחו בך (כדלקמן ס"ז).

ה) **והענין** בזה, דלכאורה אינו מובן, מהו הענין דמקדשי שמך, שצריך לקדש את שמו של הקב"ה. וגם אם צריך לקדש שמו של הקב"ה, מדוע נעשה ענין זה ע"י ישראל דוקא שהם מקדשי שמך. אך הענין הוא, דהנה ידוע²³ בהפרש בין הענין דאתה קדוש ושמך קדוש²⁴ לענין דקדוש אתה ונורא שמך²⁵, ששמך קדוש קאי על בחי' שמו כפי שהוא קדוש ומובדל, ועד שהוא בדוגמת קדושת העצמות (אתה קדוש, כידוע²⁶ שאתה לשון נוכח קאי על העצמות). והגם שמבואר בכ"מ²⁷ שהחילוק בין אתה קדוש לשמך קדוש גופא מורה שקדושת שמך הוא למטה מקדושת העצמות, מ"מ, כיון ששמך קדוש בא בהמשך לאתה קדוש, הרי מובן שגם הקדושה דשמך קדוש היא בדוגמת קדושת העצמות. משא"כ (קדוש אתה ונורא שמך) (שהלשון קדוש נאמר רק על אתה, ואילו על שמך נאמר ונורא), קאי על בחי' שמו כמו שהוא בגילוי, שדוקא אז שייך הענין דנורא, ובדוגמת מלך בו"ד, שבהיותו סגור בהיכלו חדר לפניו מחדר, לא שייך שייראו מפניו, ורק כשהוא בהתגלות אזי נעשית היראה מפניו. ועפ"ז יובן הענין דמקדשי שמך, דשמך הוא בחי'

תרס"ו ע' קפב [ס"ע רמב] ואילך. ע' שסא

[ס"ע תען] ואילך.

24) תפלת העמידה.

25) תפלת העמידה לימים נוראים.

26) ראה אבודרהם בריש שחרית של חול

ופירושו. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ט ע' ח. ובכ"מ.

27) ראה סה"מ עזר"ת ע' קלח. תרצ"ט ע'

159 ואילך.

19) שם סתרכ"ה.

20) נזכר גם שהציווי דבסוכות תשבו הוא צ"ל באופן של קביעות דוקא — תשבו כעין תדורו (סוכה כח, ב).

21) ע' שכה ואילך. וראה גם ד"ה ביום

השמע"צ תרנ"א (סה"מ תרנ"א ע' סה). ד"ה הנ"ל תשכ"ב (סה"מ תשכ"ב ע' ל ואילך).

22) נוסח תפלת העמידה דיו"ט.

23) ראה סידור (עם דא"ח) רנ, ב [שסו,

ב] ואילך. אוה"ת ענינים ע' קלט. המשך

השם כפי שהוא בגילוי, בחי' ונורא שמך, וישראל הם מקדשי שמך, שע"י עבודתם ממשיכים בהשם מבחי' קדושת העצמות.

וביאור הענין, דהנה ידוע בענין השם, שאף שבכללות הוא כמו ענין האור, הנה בפרטיות יותר יש הפרש בין אור לשם²⁸, שאור שייך למאור, שהרי ענין המאור הוא מה שנמשך ממנו אור, משא"כ שם הו"ע חיצוני, וכמו שם האדם, שהשם הוא התפשטות הארה בעלמא מן עצם האדם²⁹, שכשהוא בפ"ע אינו צריך לשמו כלל (גם לאחרי שנותנים לו שם), ואין בו תועלת רק לקוראו שיהי' לו במה להמשיכו אליו (שכאשר הזולת קוראו בשמו אזי נפנה אליו). וכידוע שמטעם זה הנה המשל דאור על ענין המלכות (המבואר בכ"מ) אינו משל מכוון לגמרי³⁰, כי האור שייך להמאור, וכנ"ל שענין המאור הוא מה שנמצא ממנו אור, משא"כ המלכות הו"ע חיצוני שאינו נוגע לעצמותו ית', שהרי לא זהו עיקר האלקות מה שהעולמות מתהווים ממנו (כמבואר בתו"א³¹), שכל ענין התהוות העולמות הוא רק מבחי' אות תי"ו שהיא האחרונה שבכל האותיות (כמבואר בלקו"ת בהוספות לויקרא³²). ולכן המשל המתאים לענין המלכות הוא (לא המשל דאור, כי אם) המשל דשם, דכיון שכל ענין התהוות העולמות שמבחי' המלכות הו"ע חיצוני, הרי זה דוגמת שם האדם, שהוא רק בשביל הזולת (כנ"ל). אמנם לאידך גיסא, יש מעלה בשם על אור, שהאור אינו ממשיך את העצם, דהגם שהאור הוא מעין המאור ועל ידו אנו יודעים את המאור, מ"מ, האור אינו ממשיך את המאור עצמו, משא"כ ע"י השם ממשיכים את העצם, שהרי כשקוראים לאדם בשמו אזי נפנה לקוראו בכל עצמותו, ועד שכאשר האדם הוא בהתעלפות, שאז מסתלק ממנו חיות הגלוי, הנה העצה לזה היא שלוחשים את שמו באזנו³³, שמזה מובן שהשם ממשיך את בחי' העצם שלמעלה מחיות הגלוי.

ועד"ז (ובמכ"ש) הוא בענין השם למעלה, שעצמותו ית' הוא למעלה לגמרי מענין השם, אלא שע"י הקריאה בשמו ממשיכים עצמותו ית'. וזהו ענין ממעמקים קראתיך³⁴, וכן מן המיצר קראתי³⁵, שזהו כאדם הקורא לחבירו בשמו, שע"י נפנה אליו בכל עצמותו. וכמשנת"ל

28) ראה סה"מ תר"ל ע' סז ואילך. א. ובכ"מ.
 29) ראה תו"א ר"פ תרומה. תרס"ח ס"ע פא ואילך. תש"ב ע' 72 ואילך. 32) נג, רע"ג.
 30) ראה תו"א ר"פ תרומה. 33) סה"מ תש"ב שם.
 31) ראה גם סה"מ תשכ"ד ע' פא. 34) תהלים קל, א.
 32) וכ"ה בלקו"ת שה"ש ח, 35) מג"א צט, ב.

בארוכה במאמרים הקודמים³⁶ בענין ממעמקים קראתיך שבר"ה, שע"ז מעוררים את הרצון למלוכה בכל פרטי המדריגות בבחי' האור שלפני הצמצום, החל מבחי' האור כפי שהוא בגילוי לעצמו, שבבחי' זו שייך רצון גלוי למלוכה (שמתעורר ע"י ענין ההכתרה), שבו ישנה כבר ההשערה בכח על כל מה שעתיד להיות בפועל³⁷ (ועד שמזה נמשך לאחר הצמצום ענין המלוכה בפועל ע"י גזירות המלך), ולפני זה ישנו רצון הקדום, שזהו בחי' המחשבה (שלמעלה מהרצון) מה שחשב והחליט בעצמו שראוי להיות מלך, והסיבה לרצון ומחשבה זו היא לפי שהמלכות מושרשת בהעצמות, שמצד זה ישנו רצון המוחלט בעצמותו ממש. וכיון שבר"ה חוזרים כל הדברים לקדמותם, שמסתלקים כל הגילויים, ועד שמסתלק גם בחי' פנימיות התענוג, לכן צריכים ישראל להמשיך את בחי' המלוכה משרשה הראשון כמו שהיא בעצמותו ית' ממש³⁸.

וזהו ענין מקדשי שמך, דכיון שע"י הקריאה בהשם (שע"ז נפנה בעל השם בכל עצמותו) ממשיכים בנ"י עצמותו ית', הרי הם מקדשי שמך, שממשיכים קדושת העצמות בהשם שמצד עצמו אינו אלא ענין חיצוני בשביל הזולת כו'.

(ו) **והנה** כללות ענין הקריאה בשמו הו"ע קיום התומ"צ, וכידוע שתומ"צ הם לאתקנא רזא דשמי"י³⁹, ולכן, ע"י ישראל מקיימים את התומ"צ, שע"ז הם קוראים בשמו, הרי הם ממשיכים את העצמות. ומזה מובן, שע"ז ניתוסף קדושה גם בהמצוות עצמם (שזהו מה שאומרים⁴⁰ קודם כל מצוה לשם יחוד קוב"ה ושכינתי⁴¹), בדוגמת הענין דמקדשי שמך, שממשיכים קדושה בהשם, שמצד עצמו הו"ע חיצוני שבשביל הזולת, וע"י הקריאה בשמו, שעל ידה נפנה לקוראו בכל עצמותו, ממשיכים בהשם קדושת העצמות. וכמבואר בסה"מ תר"ל²¹ בנוגע למצות תפילין (שהוקשה כל התורה לתפילין⁴²), שפנימיות רצונו ית' שיקח האדם התפילין ויניחם בראשו דוקא, ואם יניחם על השולחן, אין בזה השראת

(36) ד"ה שיר המעלות וד"ה שובה ישראל (ואילך).
 (39) ראה תו"א שמות מט, ריש ע"ד. יתרו (לעיל ע' 3 ואילך. ע' 15 ואילך).
 (37) ראה עץ חיים שער א (דרוש עיגולים ויורו) בתחילתו. מקדש מלך לזח"א טו, א.
 מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ח ח"א ע' שכד ואילך.
 (38) ראה סידור (עם דא"ח) שער התקיעות ד"ה להבין ענין תק"ש (רמד, ג [שנו, סע"ג]

פנימיות רצונו כלל, דאף שבפ' קדש הכתובה בקלף יש רמז להשראת אור חכמה דאצילות, אין האור שורה בכלי אלא כשהאדם מניחם בראשו דוקא, נמצא, שהאדם הוא מגבי' ומעלה את המצוות שיהי' פנימיות רצונו בהם, ועד שממשיך בהם מבחי' בעל הרצון, ולמעלה יותר, שהרי בכדי שהאור יומשך בתפילין למטה, צ"ל המשכה מבחינה שלמעלה יותר מהאור הנמשך. ועוד זאת, שע"י קיום המצוות ניתוסף קדושה גם בנפש האדם שמקיים את המצוות, שזהו הענין דאשר קדשנו במצוותיו כו'.

(ז) **ועז"נ** וישמחו בך כל ישראל מקדשי שמך, כפי שמבאר בסה"מ הנ"ל⁴³, שהכח בכללות נש"י שיוכלו להקדיש שמו ית' הוא ע"י השמחה שישמחו בך, פי' בך, בתוך עצמותך ומהותך, והיינו, לא רק ממך [כמ"ש⁴⁴ כי ממך הכל, או עמך, כמ"ש⁴⁵ כי עמך מקור חיים, עמך דייקא, שהוא טפל ובטל לך⁴⁶], שזהו רק התפשטות העצמות, אלא בך, שהוא בתוך תוכך כו'.

אך עדיין צריך להבין, דלכאורה, מעלת השמחה שפועלת פריצת גדר⁴⁷, שלכן ממשיכה מהעצם (החל מהעצם של האדם השמח) כו', הרי זה רק בנוגע להמשכת הענינים שישנם כבר בשרש ומקור, אלא שיכול להיות שיש דברים המונעים ומעכבים שלא יומשכו בגילוי, הנה על זה מועילה השמחה, שפורצת כל גדר המדידה וההגבלה של סדר ההשתלשלות, ולכן נמשכים הענינים שישנם בשרש ומקור כו'. אבל עדיין אינו מובן, איך שייך שע"י השמחה דישראל תהי' ההמשכה מעצמותו ית'. אך הענין הוא, כידוע שנש"י מושרשים בעצמותו ית' (למעלה גם משרש התומ"צ כו')⁴⁸. ואף שירדו למטה, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא⁴⁹, הרי ירידה זו היא צורך עלי', והיינו, שע"י הירידה מתעלים לבחי' עליונה יותר מכמו שהיו לפני ירידתם, דאע"פ שגם לפני ירידתם היו בבחי' עליונה מאד, שהרי ישראל עלו במחשבה⁵⁰, וכידוע הפירוש בזה, שבמחשבה גופא הם בבחי' הכי עליונה⁵¹, מ"מ, ע"י ירידתם למטה הרי הם מתעלים למעלה עליונה יותר, והיינו שמתעלים לשרשם הראשון כפי שמושרשים בעצמותו

(43) תר"ל ע' שכו. ואילך.
 (44) דברי הימים א כט, יד. ראה המשך תרס"ו ע' רל [שה]
 (45) תהלים לו, יו"ד. ואילך.
 (46) ראה לקו"ת אמור לא, ד. בהר מב, א. ע"פ ל' חז"ל — חגיגה ה, ב.
 (47) ובכ"מ. בר פ"א, ד.
 (48) ראה בארוכה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג. ראה לקו"ת שה"ש לד, ג. ובכ"מ.
 (49) ראה בארוכה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג.

ית', שהו"ע לאשתאבא בגופא דמלכא⁵². וכיון שהשרש דישראל הוא בעצמותו ית' ממש, לכן ע"י השמחה שלהם, שפורצת כל הגדרים והמדידות והגבלות דסדר השתלשלות, הרי הם ממשיכים מעצמותו ית' ממש.

ח) אמנם בכדי שהעבודה דישראל תפעול המשכת העצמות, צריכה להיות עבודתם מעין זה. והיינו, שאע"פ שנת"ל⁵³ שהאתעדל"ת אינה מכרחת את האתעדל"ע, וגם לאחרי שעלה ברצונו שהאתעדל"ע תומשך ע"י אתעדל"ת, אין זה בדרך הכרח ח"ו, והיינו שהאתעדל"ת אינה מכרחת את ההמשכה מלמעלה כו', מ"מ, יש צורך שהאתעדל"ת תהי' עכ"פ מעין ההמשכה⁵⁴. וזהו שהמשכת העצמות נעשית ע"י קיום התומ"צ בגשמיות דוקא, וכמו המשכת העצמות שע"י תק"ש, שנעשית ע"י שופר גשמי, בפה גשמי, קול והבל גשמי דוקא [דאף שבתק"ש יש גם הענין דקלא פנימאה כו'⁵⁵, מ"מ, המשכת העצמות נעשית ע"י תק"ש בגשמיות דוקא], שזהו לפי שדוקא בדברים הגשמיים ישנם הניצוצות דעולם התהו, שבו היו אורות מרובים וכלים מועטים (היינו שהכלים הם במיעוט וביטול להאורות)⁵⁶, ויתירה מזה, שבדברים הגשמיים ישנו כח העצמות, וכמבואר באגה"ק⁵⁷ שהתהוות הגשמיות היא ממהותו ועצמותו של המאציל ב"ה שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו, ולכן הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט כו', ועד שהיש הנברא (הגשמי) הוא יש האמיתי (כמ"ש אדמו"ר האמצעי בביאורו⁵⁸). וכידוע⁵⁹ גם בענין אין ערוך לך כו' בעולם הזה דוקא. ומצד גודל המעלה שבדברים הגשמיים, הנה דוקא ע"י קיום התומ"צ בגשמיות נעשית המשכת העצמות. ועי"ז משלימים את הכוונה שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים⁶⁰, והיינו, שענין הדירה לעצמותו ית'⁶¹ הוא לא בעליונים (שהרי אדרבה, להם ירידה מאור פניו ית', כמ"ש בתניא⁶²), כי אם בתחתונים דוקא.

(52) זח"א ריו, ב. וראה לקו"ת שבערה
 (58) בשלח צו, ג.
 (59) ראה ד"ה אין ערוך לך (סה"מ תשי"א
 ע' 107 ואילך. ע' 137 ואילך). ועוד.
 (60) ראה תנחומא בחוקתי ג. נשא טז.
 ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו.
 ובכ"מ.
 (61) ראה אוה"ת בלק ע' תקצז. המשך
 תרס"ו ע' ג [ה].
 (62) פרק לו.
 (53) ד"ה שיר המעלות ממעמקים פ"ו
 (לעיל ריש ע' 8).
 (54) ראה דרמ"צ קכג, א ואילך. קנט,
 סע"ב ואילך.
 (55) ראה לקו"ת דרושים לר"ה נח, ד
 ואילך.
 (56) ראה סה"מ תר"ל ע' קג.
 (57) ס"כ (קל, סע"א ואילך).

ט) וזֶהוּ בסוכות תשבו שבעת ימים וגו', שקיום מצות סוכה צ"ל בגשמיות דוקא (כמו כל המצוות, ובפרט שסוכה היא מצוה כללית⁶³), בהגבלה של מקום גשמי, שיעור הסוכה, הדפנות וכו', וכן בהגבלה של זמן גשמי, שבעת ימים [ובפרט ע"פ הידוע שז' ימים רצופים הם שבעת ימי ההיקף שכוללים כל הזמן, כידוע⁶⁴ בביאור מארז"ל⁶⁵ נער הייתי גם זקנתי שרו של עולם אמרו, שבכל שבוע אומרים היום יום ראשון, לפי שבכל שבוע חוזרים אותם ימי ההיקף כו'], וגם הישיבה בסוכה גופא הו"ע גשמי, ובפרט לפי משנת"ל (ס"ג) שעיקר המצוה דישיבה בסוכה הוא בנוגע לאכילה ושתי' דוקא. ועז"נ בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, שע"י קיום מצות סוכה בגשמיות דוקא, נעשה הגילוי דכל האזרח בישראל ישבו בסוכות, שהו"ע גילוי המקיפים דנשמה, חי' ויחידה, ועד להגילוי דבחי' יחיד (כנ"ל ס"ב). ולהעיר, שאף שהענין דכל האזרח גו' הוא לשון עתיד (מה שאני עתיד להזריח כו'⁶⁶), מ"מ, נמשך גילוי זה כבר עכשיו. וע"ד מ"ש הרמב"ם⁶⁷ בפירוש עולם הבא, שאין הכוונה שאינו מצוי עתה, שהרי הוא מצוי ועומד כו', ולא קראוהו עולם הבא אלא מפני שאותן החיים באין לו לאדם אחר חיי העולם הזה כו', הנה עד"ז הוא בנוגע להגילוי דכל האזרח גו' שנמשך ע"י המצוה דישיבה בסוכה, שגילוי זה הוא מצוי ועומד גם עכשיו, ומש"נ בלשון עתיד הרי זה לפי שהגילוי הוא לאחרי קיום המצוה דבסוכות תשבו, והיינו, שמיד לאחרי קיום המצוה דבסוכות תשבו שבעת ימים, נמשך הגילוי דכל האזרח גו', הן ברוחניות, גילוי המקיפים דנשמה כו', והן כפשוטו, שזהו שלעת"ל נזכה לישוב בסוכת עורו של לויתן⁶⁸, בקרוב ממש.

66) לקו"ת שמע"צ פח, ג. פט, ג.

67) ה'י' תשובה ספ"ח.

68) ב"ב עה, א. יל"ש אמור רמז תרנג.

63) ראה "רשימות" חוברת סב.

64) לקו"ת שה"ש כה, א. ובכ"מ.

65) יבמות טז, ב.